

A painting of a winter forest path lined with bare trees. The path is covered in snow and leads into the distance, flanked by tall, leafless trees with intricate branch structures. The sky is a pale, hazy blue.

Serooskerkse Waker

‘winter door het oog van de schilder’

nummer 117 | december 2022 | www.dorpsraadserooskerke.nl

117.10

De Serooskerkse Waker is een uitgave van Dorpsraad Serooskerke

Redactie

Bert Geleijnse
Torenstraat 45 | 06 10293814

Izaäk Geschiere
Bisschopstraat 39 | 06 40058014

Kopij naar: redactiedewaker@gmail.com

foto's: archief Frans van den Driest, Izaäk Geschiere,
Bert Geleijnse, Jacobine Vader, Geesje Schaafsma, Lex
Dalebout, Antoinette Ruth, Ghyla Bommelijé, Willem den
Herder, Noor Dekker, Wim Dekker.

Druk en lay-out:
Drukkerij van Keulen Oplage 430

Bestuur Dorpsraad Serooskerke

www.dorpsraadserooskerke.nl

Jan Kousemaker voorzitter
Bogerdweie 35 | 592770

Sander Lobbezoo secretaris
Torenstraat 49 | 06 30514275
bestuur@dorpsraadserooskerke.nl

Robbie Holmes penningmeester
Noordweg 18 | 06 48797487

Anneke Brouwer
Noordweg 69 | 435698

Izaäk Geschiere
Bisschopstraat 39 | 06 40058014

Manon Kluijfhout
Wilgenhoekweg 26 | 06 52301844

Yvonne Mesu
Noordweg 76 | 06 14982033

Leander Osté
Gapingsedreef 1 | 06 10896369

Jacobine Vader
Koepelstraat 23 | 0118 593725

Foto voorzijde: Schilderij Henk Maas

Colofon Inhoud	2
Bij dit nummer...	3
Wij praten u bij	4
Op weg naar Serooskerke 2.0 deel XV	5
Nieuws uit de Woongaard	6-7
Waar komt de naam Biezenweie vandaan?	8
Wijzigingen websites Serooskerke	9
Geslaagde tentoonstelling Bescherming Bevolking	10
Asof 't mae zò 'oort...	11
Een leuke school, maar 't is wel hard werken	12
Het bezoek aan het Rijksmuseum	13
Verpleegkunde of verloskunde, that's her question	14
Hoe gaat het met...	15
Gedichten	16-17
Hardlopen: geen tijd om na te denken	18-19
De oldtimers van drukker Stefan: still going strong	20
Muilpeer	21
Een waterhuis uit 1925 met geen energielabel	22
Eind jaren '70 huis wordt energieneutraal?	23
Een portret van opmerkelijke inwoners van ons dorp	24-26
Serooskerke trekt beurs royaal open	27
Ballonvaart	28-29
Actie Duurzaam Serooskerke	30-31
Gezocht: vrijwilligers inburgering	32-33
Zandput kalender	34
Vergaderdata Dorpsraad	34
Wist u dat...	35

Het is weer gelukt. Weer hebben alle scribenten samen een nieuw nummer van de Serooskerkse Waker het licht doen zien.

Regelmatig verbaas ik me over onze kleine wereld die Serooskerke heet. Het is maar een dorp met 1800 inwoners, gelegen op het platteland van Walcheren. Bewoond door Adriaanses, Louwerses, Kooles, Geerses en nog een stel typisch Walcherse families.... Wacht even, daar houdt het niet op want Haj Mahmouts, Kallenders en Abdulazizes wonen hier tegenwoordig ook en willen, gelukkig, onderdeel zijn van de Serooskerkse gemeenschap. Vandaar dat wel tien vrouwen zorgden voor weer een wereldmaaltijd in de Johanneskerk, in no time volgeboekt, dat geeft moed en hoop dat het heel gewoon mogelijk is om samen in deze verontrustende tijden in positieve zin iets voor elkaar te betekenen.

Traditiegetrouw gaan we in de laatste Waker van het jaar even terug in de tijd. Nel en Ko Willeboordse kunnen mooie anekdotes vertellen. En Frans van den Driest moet ineens aan een krantenartikel uit 1899 denken!

Jan Zwemer kennen we als commentator op het dorpse leven. In dit nummer is er plaats gemaakt voor enkele mooie gedichten van zijn hand.

De plannen voor Serooskerke Oost (what's in the name) worden langzamerhand steeds concreter en dat mag ook wel want die andere nieuwe wijk (of beter gezegd straat) De Woongaard, is helemaal bewoond aan het eind van dit jaar. Gefeliciteerd en een mooie tijd toegewenst in de perenboomgaard!

Steeds meer mensen proberen hun woning te verduurzamen en dat is niet verwonderlijk met de huidige energieprijzen. In deze Waker is er weer aandacht voor best practises. En er is meer. De werkgroep Duurzaamheid Serooskerke komt in samenwerking met de gemeente Veere met een mooi aanbod op het gebied van energiebesparing.

Bovenstaand is een kleine greep uit de onderwerpen die de revue passeren in dit nummer. We wensen jullie veel leesplezier, mooie feestdagen en een hoopvol nieuw jaar.

Jonge bezoekers van de wereldmaaltijd

Beste dorpsbewoners

Het jaar nadert weer haar einde. De feestdagen zijn aanstaande en de periode van herdenken van de bevrijding van Walcheren en van hen, die ons zijn ontvallen ligt achter ons. Maar ook Corona lijkt ver achter ons te liggen. Wij dreigen weer in ons oude ritme te vervallen waarbij dit in negatieve zin beïnvloed wordt door de gevolgen van de oorlog in de Oekraïne. Energieprijzen zijn veel hoger en dat geldt ook voor veel andere uitgaven die wij moeten doen. Dit heeft gevolgen voor ons consumptiepatroon en wellicht zal dit uiteindelijk leiden tot een andere levensstijl.

Als het goed is rijdt de bus nu niet meer door ons dorp. Op 1 november is gestart met de aanleg van het keerpunt voor de bus en dit moet rond 1 december gereed zijn zodat de bus met ingang van de nieuwe dienstregeling ons dorp nog aandoet zonder er door heen te rijden. Dit zal veel overlast voor een aantal inwoners aan de Noordweg, Torenstraat en Vrouwenpolderseweg wegnemen. Voor de minder mobile inwoners die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer komt er alternatief vervoer. Voorlopig vertrouw ik erop dat dit aan de behoefte tegemoet zal komen. De mobile inwoners zullen iets verder moeten lopen of fietsen maar de gevolgen hiervan zijn beperkt. Intussen is de Gemeente voortvarend aan de slag gegaan met de plannen Serooskerke Oost. Wij hebben met een kleine commissie het voorstel beeldkwaliteit van de nieuwe wijk besproken. De plannen zien er mooi uit. De verwachting is dat de bestemmingsplanwijziging nog voor het einde van het jaar gepubliceerd kan worden. Ik verwacht dat, indien er geen bezwaren ontstaan, in januari 2024 gestart kan worden met het bouwrijp maken van deze nieuwe wijk. Als dorpsraad zullen wij de verdere uitwerking van de plannen op de voet volgen. Er is vooruitgang geboekt ten aanzien van de speeltuinen. Er komt een aantal nieuwe speeltoestellen en als het goed is worden toestellen van onze keuze geplaatst. De

keuze is bepaald samen met een aantal ouders. Er lijkt ook zicht te komen op de aanleg van de natuurspeeltuin in de Zandput. Nog maar even volhouden en dit onder de aandacht blijven houden van de Gemeente.

Het onderzoek dat beloofd was ten aanzien van de verkeersoverlast Oostkapelseweg/ Wilgenhoekweg is nog niet gestart door de Gemeente. Wij hebben dit weer aan de orde gesteld en gaan dit in december nogmaals bespreken met de kernwethouder.

De onderhoudstoestand van de Noordweg is slecht. De Gemeente heeft ons bericht dat onderhoud in 2024 op de planning staat. Dit zou een mooie aanleiding kunnen zijn om deze weg te herinrichten zoals al eens toegezegd is. De bus komt niet meer over deze weg en dit was een voorwaarde voor het starten met de herinrichting van de weg.

Tot slot de duo-fiets, het resultaat van een fantastisch initiatief, komt eraan. Als dorp hebben wij samen met een aantal sponsors/bedrijven ons steentje bijgedragen, waarvoor dank! Natuurlijk chapeau voor de mensen die dit initiatief genomen hebben en hier heel veel tijd ingestoken hebben.

Rest mij u heel fijne feestdagen en toe te wensen en een goed begin van het nieuwe jaar.

Op weg naar Serooskerke 2.0 deel XV

Izaäk Geschiere

De grote keuzes zijn gemaakt. Op 29 september werd het stedenbouwkundig plan Serooskerke Oost definitief. Het is nu ook in te zien op de website van de dorpsraad. Geen nieuwe, spectaculaire ontwikkelingen, maar het uitwerken van de details staat nu op de rol.

Het beeldkwaliteitsplan

Daphne Haaze coördineert, samen met anderen werkt ze o.a. aan het beeldkwaliteitsplan. Daarin wordt bijvoorbeeld de inrichting van het groen op de grens met de bestaande bebouwing geregeld en dat uiteraard in overleg met de huidige omwonenden. Ook de kleurstelling, de soorten materialen die gebruikt gaan worden; de uitstraling van de nieuwe wijk dus, wordt besproken, vraagt om inspiratie. Daphne vertelt dat men gaat voor robuust, stoer met houten accenten. Klinkt goed!

Het bestemmingsplan

En dan is er natuurlijk het bestemmingsplan. Dat gaat over precieze grenzen, de hoogte van dakgoten en de kleuren van de dakpannen (of staat dat al in het beeldkwaliteitsplan? In elk geval in een plan). Pas als het bestemmingsplan onherroepelijk is en als alle zienswijzen

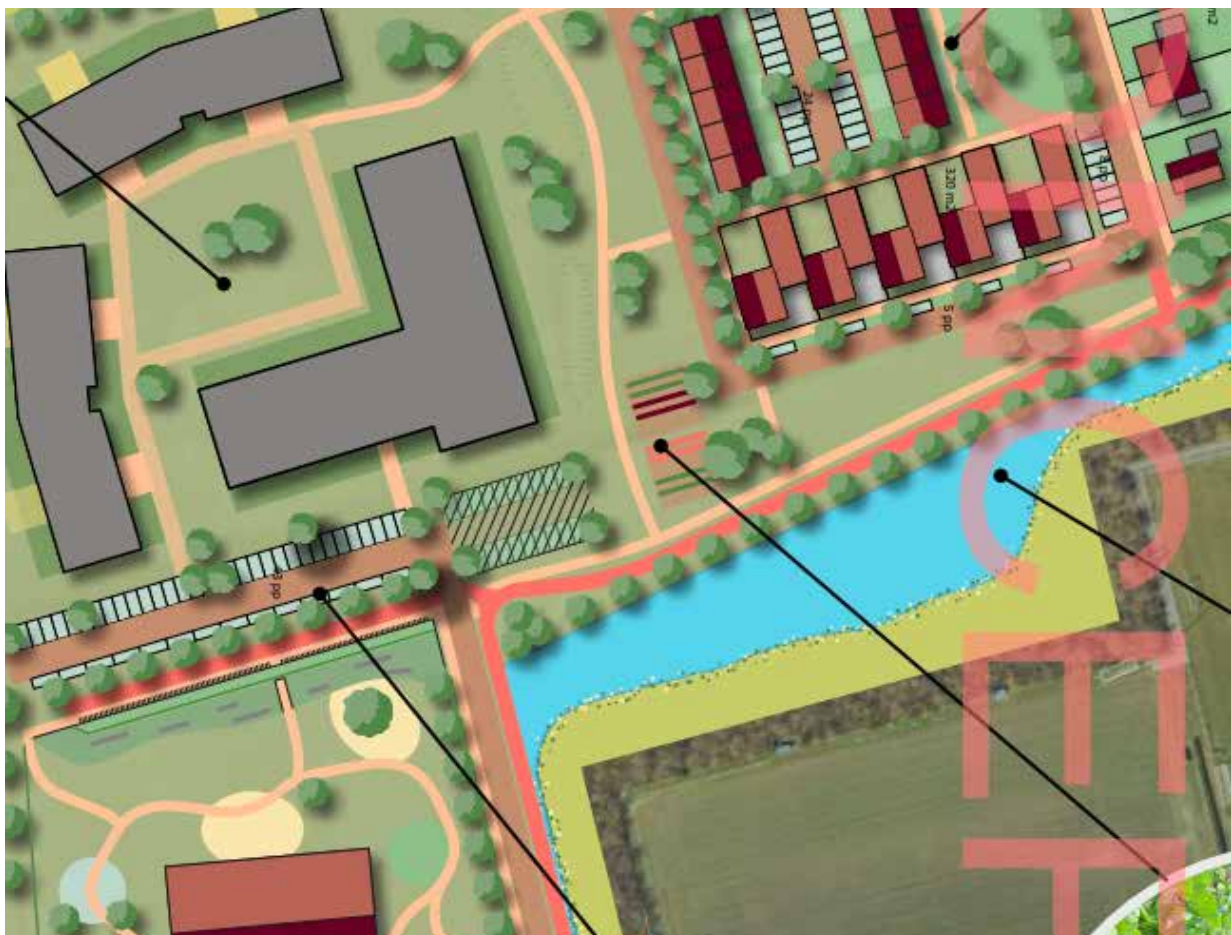
of aanmerkingen zijn verwerkt, kan men beginnen met het bouwrijp maken van De Biezenweide (zie de uitslag van de prijsvraag). De hoop is dat de eerste werkzaamheden in de tweede helft van 2023 kunnen starten.

Programma van eisen voor de Multi Functionele Accommodatie

Het conceptprogramma van eisen voor het MFA is klaar. Dat houdt in dat alle wensen en eisen voor functies in/van de MFA zijn geformuleerd. Nu is men op zoek naar de architect die er vertrouwen in heeft om die eisen en wensen te kunnen vertalen in een prachtig gebouw waarin alle participanten gelukkig zijn. Spannend en uitdagend beroep: architect.

De Zandput

Het rapport met alle financiële aspecten van een renovatie of nieuwbouw ligt op het bureau van Daphne. Niet voor lang hopelijk want op grond van dit rapport komt er een kosten/kansen plaatje waarop het college volgend jaar haar afweging zal maken: nieuwbouw of renovatie. Ik voorspel u: dat wordt nog een ingewikkelde maar..... komt tijd komt raad!

Voor de bewoners van De Woongaard is kort geleden een belangrijke mijlpaal gepasseerd: alle woningen zijn opgeleverd! Dit betekent echter nog niet dat iedereen er al woont; in ongeveer de helft van de woningen wordt op dit moment nog volop geklust.

In de oude perenboomgaard aan de Vrouwepolderseweg - of eigenlijk: in de nieuwe straat "De Woongaard" - is er volop beweging. Hieronder vertellen we graag meer over enkele activiteiten die we de laatste maanden hebben gehad:

Burendag

24 september, nationale burendag, was een mooie aanleiding om met elkaar in contact te komen en geïnteresseerde buurtgenoten te ontvangen. Iedereen kon een kijkje nemen in de eerste huizen die opgeleverd waren. Bij deze huizen stond symbolisch een mandje peren voor de deur, om van te proeven.

Deelname Duurzaamheidsfestival

Op het Duurzaamheidsfestival in Middelburg, ook op 24 september, vertelden we geïnteresseerden over duurzaam bouwen en wonen. Hier werd zeer enthousiast op gereageerd.

Perenplukken met De Wegwijzer

Dat de oude perenboomgaard nog volop peren levert, bleek wel toen we de kinderen van De Wegwijzer uitnodigden om te komen plukken. Samen met hun ouders werd er volop geplukt én gekletst. Sommige kinderen moesten we beloven dat ze zéker nog eens terug mochten komen om peren te plukken voor een lekkere taart!

Bezoek van Veerse wethouders

Op 28 september hebben we de wethouders De Visser (ruimtelijke ordening) en Steketee (duurzaamheid) van de gemeente Veere ontvangen op De Woongaard. Met hen kwamen ook de ambtenaren Daphne Haaze (planologie) en Mark Minderhoud (duurzaamheid) mee. Eerst is er in het gemeenschappelijk gebouw onder het genot van koffie, thee en speculaas gesproken over de oprichting van de CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) en de lange weg om tot uitvoering te komen van De Woongaard. Het is vooral te danken aan de vasthoudendheid van onze beginners dat we nu in dit gebouw kunnen zitten! Daarna volgde een rondleiding in één van de huizen en over het terrein, en werd gesproken over duurzame bouwmethodes.

Jongerenparlement

Het jongerenparlement van de Provincie Zeeland heeft op woensdag 2 november met 23 jongeren van 15 t/m 19 jaar een bezoek gebracht aan De Woongaard. Op deze dag zijn de jongeren met een bus op bezoek gegaan langs meerdere bestemmingen, waarvan De Woongaard er een was. Dit bezoek was onderdeel van een reeks bezoeken en debatten over het thema duurzaam wonen. Op deze manier wil de provincie jongeren betrekken bij belangrijke Zeeuwse thema's.

Aangekomen op De Woongaard gaven een aantal bewoners van De Woongaard een korte uitleg over de totstandkoming van deze ecologisch woonwijk. Dit deden we in het gemeenschappelijk gebouw in aanbouw, waarbij de stobalen nog goed zichtbaar zijn. Hierna zijn we opgesplitst in 3 groepen, waarbij iedereen nog meer te weten kon komen over het gemeenschappelijk gebouw, een rondleiding over het terrein kreeg en informatie kreeg over de manier van regenwater opvangen op het terrein. Ook kon elke groep in een huis kijken om te zien hoe een ecologisch huis eruit ziet. De groepen rouleerden, zodat iedereen alles kon zien er genoeg gelegenheid was om vragen te stellen. En dat werd goed gedaan door deze betrokken jongeren. Met een glas perensap werd het bezoek positief afgesloten.

Met de jaarwisseling in zicht is het dan echt zover: na jaren voorbereiden en bouwen, is Serooskerke een unieke ecowijk rijker met 63 nieuwe inwoners.

uitslag PRIJSVRAAG

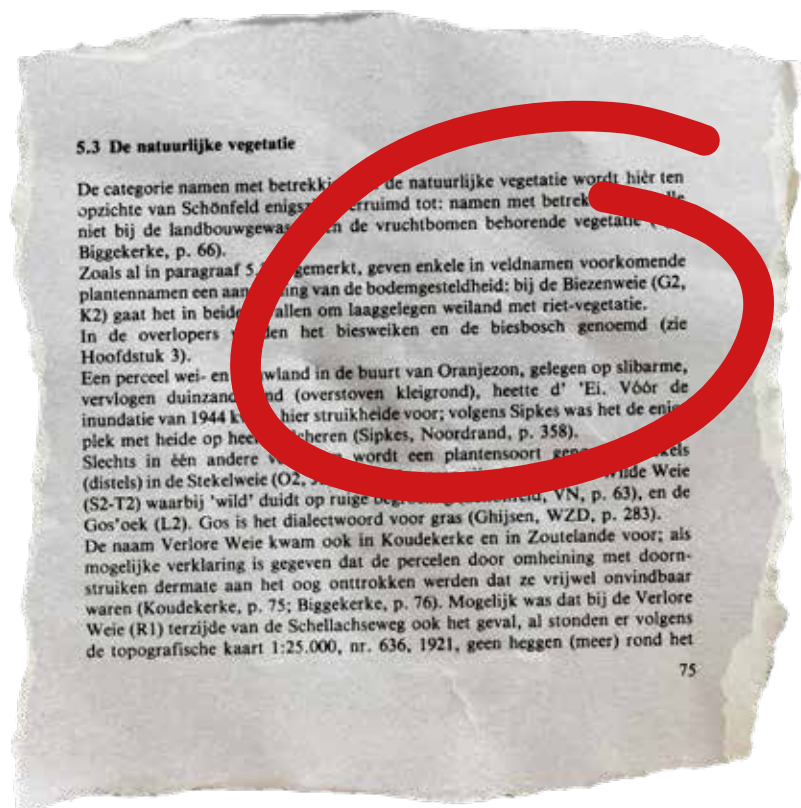
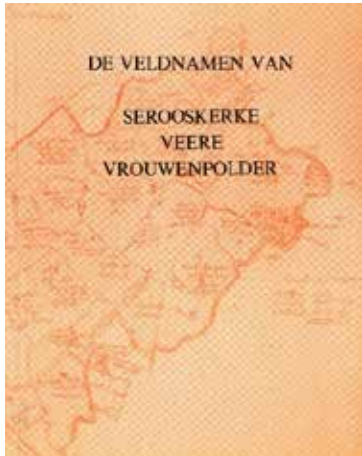
In de vorige Waker vroeg de Dorpsraad om ideeën voor de naam van de nieuwe woonwijk. Er zijn verschillende namen gesuggereerd. Maar één naam werd twee maal genoemd en onderbouwd door Het Veldnamenboekje van Serooskerke Veere Vrouwenpolder.

Adrie en Riet de Visser en Marius en Ineke Ton vonden dat De Biezenweide de naam van de nieuwe wijk moest worden en daar waren de Dorpsraad en de commissie straatnamen van de gemeente het mee eens!

De winnaars zullen ter zijner tijd worden gelauwerd.

Waar komt de naam Biezenweie vandaan?

Wijziging websites Serooskerke

Robbie Holmes, beheerder website Dorpsraad

Serooskerke heeft lange tijd twee verschillende websites gehad voor verschillende doeleinden. Enerzijds de website van de dorpsraad (www.dorpsraadserooskerke.nl) en anderzijds een 'algemene' website (www.serooskerkewalcheren.nl). Helaas is die laatste een aantal keren het doelwit geweest van hack-acties, waardoor besloten is die website uit de lucht te halen.

Het voordeel van het samenvoegen van beide websites is dat het nu overzichtelijker, stabiel en eenvoudiger bij te houden is. Ook hebben bezoekers nu alle actuele informatie over Serooskerke op één plek bij de hand.

Van het actuele nieuws tot de evenementenkalender en de notulen van de dorpsraadvergaderingen. De evenementenkalender is al overgezet naar de nieuwe website. In de komende periode zal alle overige belangrijke informatie van de oude website worden samengevoegd met de website van de dorpsraad. Alle informatie over Serooskerke lees je dus op www.dorpsraadserooskerke.nl.

f

Dorpsraad Serooskerke

Home De Waker Wat doen we?

Er gaat gebouwd worden!

Eind september is het stedenbouwkundig plan voor Serooskerke Oost unaniem goedgekeurd door de gemeenteraad van Gemeente Veere! De komende tijd zal het bestemmingsplan worden gemaakt, waarna het de bedoeling is dat de eerste woningen in 2024 kunnen worden opgeleverd en de MFA in de loop van 2025 kan worden opgeleverd. Als dorpsraad zijn we erg blij dat deze belangrijke stap is gezet en we kijken enthousiast uit naar het vervolg.

Stedenbouwkundig plan Serooskerke Oost

Dorpsraad Serooskerke

De dorpsraad behartigt het algemeen belang van alle inwoners van Serooskerke. Wie zijn wij en wat kunnen wij voor jou betekenen?

Geslaagde tentoonstelling Bescherming Bevolking

Wim van Haveren

Tijdens het op 22 en 23 oktober gehouden "Koude oorlog weekend" in de voormalige kelder van Het Provinciale Commando onder het gebouw van Erfgoed Zeeland, is onze collectie over de Bescherming Bevolking (B.B.) tentoongesteld. Onze vrijwilliger Bert Gardien heeft de ruim 550 tellende bezoekers over de geschiedenis van de B.B. geïnformeerd. De in 1952 opgerichte B.B. is tot 1986 actief geweest waarna de taken zijn overgedragen aan de Brandweer en het Rode Kruis.

Aftermovie via

www.youtube.com/watch?v=Af-JAhxDcR0

Beelden via <https://pa60cuba.nl/nieuws/>

Ook in Serooskerke was er een B.B. ploeg actief onder leiding van de gemeenteopzichter Simon Koole. Zijn instructiekaarten (met dank aan dochter Rini) en het Zakboekje B.B. van Nel Cornelisse (geschonken aan het museum door de heer Rison) maakten deel uit van de expositie. Nel was ingedeeld bij de medische verzorging. Frans van den Driest weet te melden dat Nel Cornelisse, geboren op 14 augustus 1912, overleden 3 maart 2000, is opgegroeid op de boerderij Noordhout in het Smidswegje. Toen haar vader ging rentenieren heeft hij de woning 'De Koepel' aan de Noordweg 115

laten bouwen.

'De Koepel' verwijst naar de theekoepel van de buitenplaats Noordhout, die op die plek heeft gestaan. Nel Cornelisse is nooit getrouwd geweest, zij heeft altijd voor haar ouders gezorgd en na hun overlijden is Nel daar blijven wonen en verhuurde kamers. Wie kent de mensen op de mooie foto die Frans meestuurde? (Nel rechts tussen de 2 boerinnetjes)

25 jaar KNRM Station Veere

Ter gelegenheid van het 25 jarig jubileum van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij station Veere is een prachtig boek samengesteld met de titel "TOT DE VOLGENDE!" Dit boek van onze collega hulpverleners (waaronder dorpsgenoot Leon Boeije) is verkrijgbaar voor 20 euro in Het oude Brandspuithuis.

Terugblik op 2022 en hoopvol naar 2023

Op de eerste plaats zijn we dankbaar voor de inzet van onze vrijwilligers. Hoewel door overlijden en ziekte de beschikbaarheid minder wordt, hebben we de hoop gevestigd op mensen die met pensioen gaan en bereid zijn ons te helpen.

Natuurlijk is de uitbreiding van het museum, dankzij de ondersteuning van Henk Meijers, een hoogtepunt in 2022!

We hebben genoten van de contacten met de bezoekers, de Jaarmarkt en de Kunst en Cultuurroute en heel leuk was de waardering van de bezoekers die in het gastenboek schreven en verrassend de eerste plaats in de "TOP rated Museums in Veere". www.top-rated.online > cities > Veere > place > Het+oude+Brandspuithuis

Tot de Kerstvakantie is Het oude Brandspuithuis elke woensdagmiddag open en in de kerstvakantie van 28 tot en met 30 december van 13-17 uur.

We hopen in 2023, naast een expositie over het meer dan 10 jaar durende restauratieproject van de Brandweerford 1937 uit Vlissingen, een expositie over een historische dorpsgebeurtenis te houden.

Zo kan Het oude Brandspuithuis weer een bijdrage leveren aan de activiteiten op Serooskerke!

Wij wensen U allen een mooi en vooral gezond 2023!

asof 't mae zò 'oort...

Jan Zwemer

Ik vinde 't aomae vreemder. De vanzelfsprekend'eid waëmee mènsen, ook mènsen op de durpen 'ier, d'r van uitgae dat aol de luxe daèr as ze in en mee leve, gewóón is. Asof 't ze toekomt, zei mae. Asof 't mae zò 'oort da je een paer keren op een jaer op vakantie kan, da je even naer een leutige happening, een 'onderd kilometer of-t-wat verderop, gaet as je èrgensten daerover gelezen eit. Da je iets bestelt en ze komme 't zò brienge – asof t'r geên afstanden bin. Bin je noe zò blind, dienke 'k dan. Beseffe je dan nie dat je verwend bin en da 't glád nie logisch is dat dat zò bluf duren?

Jaeren terug sprak ik een ouwen baos in eên van de durpen in de buurte. Die ao z'n leven lank geploeterd en ie was vreêd content mee z'n leven toen en dan. 'Mae zòas noe', zeide dien man, 'kan 't nóóit bluuve!' Ie was t'r 'eilig van overtuugd dat de luxe maniere van leven toen, in 't jaer 1984, a vees-te-vee boven de maete was. 'Dat gae nooit goed, dat bestae nie!'

Dien man is a dertig jaer uut de tied. Maer ik kan d'r nie an 'ellepe, 'k moen nog dikkels an z'n uitspraeken dienke. En 't is noe aol nog luxer as in 't jaer vier-en-tachtig. Toch?

In elk geval wete ik wè: me kunn' nog een 'eëleboel tandjes terug. De meêste mènsen tenminste, volgens mien. Lae me 'oope, da me dan de moed d'r in kunne 'ouwe. En dat de klap nie te onverwachts komt, want anders doet n dienkelijk vee zeere.

Over bestelle gesproke: as ik op een stillen aevend deur

Seroos komme en geên ziele op straete zee, dan – vroep, vroep – vliegt daè soms wè zò een waegentje langst 't asfalt. Een karretje van een pizzaboer of zò. Volgens bepaelde getuugen: vees-te 'ard. Naebie gevaerlijk, juist omda 't durp anders aoltie nogà rustig is. Dus even een vraege naemens mien achterban: as je een pizza laete komme op Seroos, zeit er dan bie dat dien bakkersknecht z'n koesje een bitje in'ouwt binnen de bebouwde kom. D'r moch 's een Dubbel'arte sneuveleere onder een voor- of achterband!

Gaef, da's dan afgesproke! De groetenisse ee. Enne: eet smakelijk, natuurlijk.

Een leuke school, maar 't is wel hard werken

Bert Geleijnse

Ze zijn het er beiden over eens: "We hebben een leuke school met veel leuke activiteiten, ook buiten schooltijd." Luc (11 jaar) en Disha (10 jaar) zitten in groep 7 van 'de Wegwijzer' en ik mag ze interviewen over van alles en nog wat. Luc en Disha praten graag en het wordt dan ook een leuk gesprek, waarin we vaak lachen.

Wat vinden ze leuk aan deze school? Disha: "Je kunt goed met de leerkrachten praten." Je moet je meester of juf kunnen vertrouwen, vindt ze. Luc knikt "Ik heb er een goede klik mee." zegt hij. Met Guy hebben ze een nieuwe meester. Luc vindt het wel een goede zaak om weer eens een andere meester of juf te hebben.

Maar een leuke meester of juf maakt het schoolleven niet minder zwaar. Het is hard werken vinden ze, elke week een toets en de stress, die er dan bij hoort. Disha: "Ik ben dan bang dat ik niet kan onthouden, wat ik geleerd heb."

Gelukkig hebben ze dan hun bezigheden na schooltijd. Voor Disha is dat basketbal en dansen. "Lekker bewegen en mijn energie kwijt kunnen," zegt ze. Luc houdt het op freerunnen ('turnen maar dan heftiger') en meehelpen op het loonbedrijf van zijn vader en op de camping van de ouders van zijn beste vriend "Zo kan ik mijn hoofd leegmaken."

Ook verzamelt hij miniaturen. Op zijn mobiel laat hij mij een miniatuur van een tractor zien, voor hem geen onbekend voertuig, ook niet om op te rijden...

Turen op je schermpje

Taal is niet echt hun favoriete vak. Die oefeningen met de persoonsvorm, "Ik heb er niets mee," zegt Disha. Het onderdeel Social Media is dan wel weer leuk.

Ik vraag aan Disha en Luc hoe vaak zij op hun telefoon kijken. Zelf heb ik namelijk het idee, dat kinderen van hun leeftijd een groot deel van de dag met hun mobieltje bezig zijn. Dat geldt kennelijk niet voor Disha en Luc. Disha zegt: "Ik neem mijn mobieltje niet mee naar school" en Luc denkt dat het vele turen op je schermpje niet goed voor je ogen is. Het is ook veel leuker om met vriendjes te bellen of af te spreken dan alleen maar via het mobiel contact te hebben. Allebei kijken ze wel van tijd tot tijd, maar "niet heel lang" (Disha) en "om naar miniatuurtjes voor mijn verzamelingen te kijken" (Luc)

Petjes

Behalve de 'gewone' vakken werken ze in de klas ook met het Kanjerspel. Ik weet niet wat het is, maar dat leggen Luc en Disha me wel even uit. In de klas worden

activiteiten gedaan waarbij je petten met verschillende kleuren op kunt hebben.

De rode pet is een meeloper, pest mee en doet een beetje stoer-lollijg. De zwarte pet is het kind, dat de baas wil spelen. Het gele petje past bij iemand, die gepest wordt, "een beetje aansteller" zegt Luc. Het witte petje hoort bij de kanjer, de 'goeie'. Die doet normaal.

Ik ben benieuwd welk petje zij volgens zichzelf op hebben. "Wit," zegt Luc resoluut, maar ja, eigenlijk toch ook wel wat zwart, als hij eerlijk is en misschien een beetje rood. Disha denkt ook dat haar petje wit is. "Nou," zegt Luc "je hebt ook wel wat rood in je petje, want als iemand pijn of zo heeft, moet je er altijd een beetje om lachen." Disha lijkt er geen moeite mee te hebben, dat Luc dat zegt. Ze zijn eigenlijk schoolmaatjes van elkaar en kennen elkaar al lang. Disha over Luc: "Hij heeft humor. Vaak zegt hij dingen die nergens op slaan. Dat vind ik zo grappig. Hij is ook behulpzaam."

We praten ook over vriendschap. Wat vinden zij een echte vriend? Luc: "Mijn beste vriend en ik hebben dezelfde interesse en gedachten en ik kan hem vertrouwen."

Disha: "Ik kan alles bij mijn vriendin kwijt, we hebben dezelfde lol over dingen en we logeren heel vaak bij elkaar."

Plastic

Volgen ze ook wat er in de wereld om hen heen gebeurt? Bijvoorbeeld via het Jeugdjournaal. Nou niet echt, al wil Luc wel kwijt dat de boeren niet eerlijk behandeld worden in de stikstofcrisis. "Kijk eens naar de vliegtuigen, die zorgen toch ook voor veel vervuiling. We kunnen ook niet zonder de boeren."

Ze snappen ook wel dat we zuiniger moeten zijn op ons milieu en minder energie moeten verbruiken. Waarom moeten er bijvoorbeeld zoveel lantaarnpalen staan buiten, dat kan wel minder en er moeten meer prullenbakken komen, vindt Disha. Ze vindt het ook raar, dat plastic rietjes niet meer mogen, maar plastic verpakking wel. Allemaal rommel.

Klauteren en klimmen

Tot slot hebben we het nog even over Serooskerke. Wat vinden ze ervan om hier op te groeien? "Lekker rustig, maar te weinig activiteiten." zeggen ze allebei. "Met Halloween was er bijvoorbeeld niets." Een filmavond zou ook wel eens leuk zijn. Het speelveld achter de Zandput biedt weinig, vindt Luc. Hij heeft daar liever een natuurspeeltuin. Disha: "Er zijn nu wel speeltuintjes voor kleine kinderen, maar er zou ook een speelterrein voor oudere kinderen moeten komen." Luc: "Ja, met meer klauteren en klimmen!"

Het bezoek aan het Rijksmuseum

Isa Simpelaar

Daar zat ik dan naast mijn beste vriendin Disha. Al ruim 2 uur lang zaten we in de bus. Nog ongeveer een half uurtje rijden en dan zouden we er zijn.

Een half uur later reden we een soort van onder het rijksmuseum door (een parkeergarage). We stapten de bus uit en even later stonden we buiten. We liepen naar de ingang waar een gigantische rij was. Nou goed, we liepen naar binnen, moesten onze jassen inleveren en

ping nul naar verdieping twee. Daar leek het een beetje op een kerk, en ontdekten veel dingen (een beetje geheimen) in de mozaïekvloer. Daarna liepen we naar het zelfportret van Rembrandt van Rijn.

Lars nam ons mee naar een pronkstilleven waar we een tekenopdracht kregen, we moesten een stuk uit het schilderij na tekenen, best moeilijk. Heel de tijd hoopte ik dat we naar de nachtwacht gingen. Toen de tekenopdracht

klaar was (we moesten stoppen niemand was echt klaar). Eindelijk gingen we naar de Nachtwacht, zo mooi en wat zaten er veel geheimen in, het meisje wat in het licht staat is dus de mascotte, Rembrandt van Rijn zit ook in het schilderij en nog veel meer, echt zo cool. Na een foto bij de nachtwacht gingen we naar het schilderij van Michiel de Ruyter. Daartegenover was het schilderij van het Melkmeisje. In diezelfde hal heb ik ook mijn lievelings schilderij gevonden. Zo mooi. Daarna gingen we nog even naar de bieb van het Rijksmuseum toe en was het geweldige anderhalf uur in Amsterdam klaar.

wachten op onze gids die ons het Rijksmuseum door zou leiden. Toen Lars Boon er was (onze gids) gingen we door naar een ruimte met mini boten en andere dingen. Waar we ons voorgingen stellen, we hadden het nog even over de VOC en WIC. We liepen van verdie-

Isa Simpelaar zit in groep 7 van De Wegwijzer

Verpleegkunde of verloskunde, that's her question

Bert Geleijnse

In de rubriek Jongeren in Serooskerke dit keer de 19 jarige, goedlachse Ghylia Bommeljé, geboren en getogen in Serooskerke. We praten over studie en beroepskeuze, sportieve bezigheden en opgroeien en wonen op het dorp.

"Mag het ook wat later, want ik heb dan nog les," mailt ze mij, wanneer ik haar datum en tijd voor het gesprek voorstel. Ik ben benieuwd naar die les en ze vertelt dat ze een gecombineerde opleiding volgt: verpleegkunde en verloskunde. Verpleegkunde in Vlissingen op woensdag en vrijdag en verloskunde op dinsdag en donderdag in Antwerpen. Daarnaast nog online. In 5 jaar twee diploma's halen...nu nog ruim drie jaar te gaan Dat is echt pittig. Het studeren bepaalt dan ook voor een groot deel haar agenda en ze moet heel goed haar dagen plannen.

"Verloskundige wilde ik al worden vanaf de basisschool," zegt ze "maar ik vond mezelf twee jaar geleden te jong om de opleiding in Rotterdam te volgen en daar op kamers te gaan." Ze koos toen voor de opleiding die door Hogeschool Zeeland samen met Hogeschool Antwerpen werd aangeboden. Daarmee kwam ze 'onbedoeld' ook op de opleiding verpleegkunde terecht.

Het kan dan raar lopen, want wat wil het geval? "Voor de opleiding verpleegkunde moest ik stage lopen in de ouderenzorg, Nieuw Sandenburgh te Veere. Ik zag er erg tegen op... oude mensen helpen, maar ik werk er nog steeds en vind het heel erg leuk. Je krijgt zoveel terug aan dankbaarheid van de mensen en je kunt ook echt helpen."

Nu kan het ook best zo zijn, dat ze uiteindelijk toch voor de verpleging kiest. Ze weet het nog niet en moet er zelf om lachen: aan een opleiding begonnen met het voornemen verloskundige te worden, dan door die opleiding in aanraking komen met verpleegkunde en nu beide beroepen erg leuk vinden. Gelukkig hoeft ze nu nog niet te kiezen en ze wil beide studies afronden.

Thuiskomen

In haar agenda maakt Ghylia consequent tijd vrij voor haar sport: ze korfbalt bij Fortis op behoorlijk hoog niveau. Spelen op het hoogste niveau brengt stress met zich mee en dat hoeft voor haar niet. Sport kan op deze manier haar plezier en rust geven als tegenwicht tegen de studie. Een echt uitgaanstype zou ze zich op dit moment niet willen noemen. Voor corona was die behoefte aan uitgaan sterker, in Middelburg dan, want tja in Serooskerke valt niet veel te stappen.

Dat brengt ons op het onderwerp: opgroeien in ons dorp. Ghylia bewaart goede herinneringen aan haar tijd op de basisschool de Wegwijzer. Fijne school met leuke leerkrachten. Haar beste vriendin kent ze ook al vanaf de basisschool.

Ook nu, als 19 jarige, heeft ze het nog steeds goed naar haar zin op het dorp en is er geen directe behoefte om 'uit te vliegen' en elders op zichzelf te gaan wonen. Gesteld al dat het zou lukken om als jongere huisvesting te vinden. Ze woont dus nog bij ouders thuis. "Lekker makkelijk," zegt ze lachend. Niet dat ze perse in Serooskerke zou willen blijven, ze ziet zich zelf ook wel ergens anders wonen maar (op besliste toon) "ik zou niet in de stad willen wonen."

Serooskerke....lekker rustig. "Het voelt als thuiskomen als ik vanuit de opleiding in Antwerpen weer het dorp binnenrijd." Tegelijkertijd is er voor jongeren niet zoveel te doen, vindt Ghylia "In de zomer heb je dan het zwembad. Ik zwem graag en met mijn vriend ga ik wat sporten op het voetbalveld. Maar veel meer vertier is er niet. De Jonge Johannes? Dat is meer voor gezinnen met kinderen en ouderen."

Ze denkt nog met veel genoegten terug aan de jeugdsoos (nu de Lindeboom) Daar kwamen ze als kinderen van de basisschool voor allerlei activiteiten. Zo'n gezellige plek waar jongeren van haar leeftijd bij elkaar kunnen komen. Dat mist ze wel. En ze zou er zeker naar toe gaan.....uitgaanstype of niet.

Hoe gaat het met...

Bert Geleijnse

.....onze (tijdelijke) dorpsgenoten, de Oekraïense vluchtelingen?

De beide Yulia's, Katya en Luba zijn erg blij met hun onderkomen, de pastorie in de Poortstraat. Toch knaagt het heimwee en verlangen om hun familie, geliefden en vrienden weer te zien. Daarom zijn ze begin november voor 4 weken naar 'huis', in Kiev gegaan, een niet ongevaarlijke onderneming, maar ze zijn voorzichtig.

Ze hebben €1000,- meegenomen om persoonlijke goederen te kopen voor de vrijwillige militairen daar. Dit is een subsidie van de Rabobank, aangevraagd door Willem den Herder, die vanuit de diaconie van de Johanneskerk nauw contact met hen houdt.

Als u dit bericht leest zijn de vrouwen waarschijnlijk weer in Seroos. De situatie bij hen thuis is slecht en Yulia wil graag haar moeder en een vriendin meenemen. Inmiddels zijn de kerkrentmeesters er mee akkoord gegaan

dat de pastorie in ieder geval nog tot 1 mei voor hen beschikbaar.

Omdat de tijdelijke arbeidscontracten van de vrouwen afliepen, helpt Willem hen ook om weer een nieuwe baan te vinden. Want werken willen ze zeker!

De familie Molnar -vader, moeder en 2 zonen van 20 en 16 - woont ook bij ons op het dorp. Zij worden begeleid door een vrijwilliger van de kerkelijke gemeente het Kruispunt.

Mevrouw Molnar deed met heerlijk Hongaars eten mee aan de wereldmaaltijd op 12 november jl. in de Johanneskerk. Zij werkt bij Van der Valk in Middelburg

Verder kunt u nog elke eerste vrijdag van de maand tussen 16.00 en 16.30 uur goederen (met warme jassen en truien!) afgeven bij de loods van Tannie Gideonse, Dorpsstraat 9b in Gapinge.

Powerbank waarmee mobieltjes kunnen worden opgeladen

Medicijnen

Bij de gedichten op deze bladzijden een korte toelichting. 'De dankdag' is door voormalig dichter des vaderlands Tsead Bruinja geselecteerd voor de in november bij uitgever Querido uitgekomen bundel 'De eerste bloemlezing van de Nederlandse poëzie - 100 gedichten uit het Koninkrijk van 1945 tot nu'. Het past wel bij de tijd van het jaar, evenals het Nederlandstalige 'najaarsblues' en het Zeeuwstalige 'oktober'. In 'de dankdag' komt het door mijn vader gebruikte woord 'rieme' voor, een oud woord voor de 'spitveure'.

Naast gedichten zoals deze maak ik vertalingen (in dichtvorm), zowel uit het Engels, het Frans als uit andere streektaalen. Ik schrijf ook liedteksten, onder meer voor zanger Dingeman de Visser. Op zijn website vind je het nummer 'Iezder en Spieren' over het ploegen met een vierspan koudbloedpaarden. Je vindt het ook op de website van 't Hof Eindelienge of gewoon op www.youtube.com.

DE DANKDAG

mee de dankdag spitte vaoder aol z'n land
't liefst in 't zicht van 't kèrkvolk 's middags, want
ie ao 't nie zò op mènselijke wetten
mee de dankdag spitte vaoder aol z'n land

twintig roeen en meer, ie keerde 't mee den 'and
ie 'ieuw een rieme, een gaeve rechte kant
en tegen doenker kon n z'n spae in de olie zette
mee de dankdag spitte vaoder aol z'n land

nie schielijk, mae gestaag, ie spitte mee verstand
geên jacht, geên baos, ie stoeng op eige land
geên vuulte kwam vò 't zicht, daè kon j' op lette
mee de dankdag spitte vaoder aol z'n land

zò ei-je vò december 'eël jen 'of an kant
een jaer eit zò z'n eige vaste ritme
je kan de vorst verwachte en impersant
ei-je je vrie'eid laete ziee an aolleman
en 's aevens dankbaer kan j' in kèrke zitte
mee de dankdag spitte vaoder aol z'n land

NAJAARSBLUES

Ik zit de zondagmiddag door te komen,
een extra grauw, maar klassiek exemplaar.
De klok tikt traag, hoe heerlijk is het wonen.
De herfst heerst buiten en de tijd is taai.
Als dan eindelijk de wijzer komt gekropen
tot bij de zes – een opluchting... Helaas:
geen klok kun je meer op zijn woord geloven.
Het is nog zomertijd waarop hij blijkt te staan.

OKTOBER

De veugels èn de val wì op de tuun.
Een kooie glik komme ze boezenere:
inspectie van de bomen ulder kruun
toet 'eêl benee. De kopjes kere,
oogjes kieke rond. En 'et besluit
dat vaalt agauw, nae even conversere:
'Me komme laeter nog een keer, salu!
Even bie buurman aolles uutprobere.'
– De veugels èn de val wì op de tuun.

VAN DE KLEI

Van rogge weet ik niks, 'k ben van de klei.
Vragen kun je me naar tarwe en naar peeën.
Van koolzaad weet ik wat, van gerst – en over regen
dat je er beter, zoals hier wordt gezeid,

om verlegen zitten kunt, dan mee. En ook
durf ik van bunders en gemeten reppen,
van tarra, peeslik, kwaaië grond, en verder
nog zo wat termen uit de oude doos.

Zo kunt u mij misschien determineren:
een eilander, een Zeeuw van 't platteland,
die op z'n best aan landbouw heeft geroken,

maar zonder kluiten aan zichzelf en geen verstand
van kunstmest, handel of egaliseren
– het is iets met 'geboren en getogen'.

Hardlopen: geen tijd om na te denken

Izaak Geschiere

Je bent haar vast wel eens tegengekomen. Een blonde dame die heel hard loopt, blik op oneindig, dansende paardenstaart, rode wangen. Dit jaar eindigde ze als derde op de wereldkampioenschappen Cross Duathlon in Roemenië. Dat houdt in 7 km hardlopen-23km mountainbiken-5 km hardlopen.

Hoe is het zo gekomen?

Noor Dekker heeft ouders die altijd aan sport hebben gedaan, voetballen, hardlopen, fietsen. Niet verwonderlijk dus dat ze ook ging sporten (voetbal) en ze is ook nog een tijd een echt paardenmeisje geweest. Maar dat was moeilijk te combineren met een studie journalistiek in Tilburg. Stil zitten past niet echt bij Noor en hardlopen is een sport die je overal kan bedrijven als je een paar loopschoenen hebt. Dat was de start. Op haar achttiende in 2017 liep ze samen met haar broer en haar moeder de Marathon van Rotterdam en dat vond ze top. Ze wilde dat nog wel een keer en dan sneller. Toen is het begonnen, de liefde voor het lopen.

Wat roept die liefde op?

Uiteraard de dopamine kick. Dopamine is een stof die hoort bij het beloningssysteem van de hersenen. Het zorgt ervoor dat we ons tevreden en beloond voelen. Het wordt aangemaakt als je sport.

Maar er is meer. Noor: "Het is fijn om lichamelijk bezig te zijn, buiten te zijn. Bij wandelen heb je de tijd om na te

denken, bij hardlopen niet. Je denkt aan niks, het is gewoon gaan. Jezelf doelen stellen, een snellere tijd neerzetten. Als je voor de 5de keer 800 meter hebt gesprint is er dat gevoel van voldoening. Activiteit geeft rust. Ik geniet van de structuur van de training. Ik ben vrij fanatiek, denk ik. Jezelf doelen stellen, steeds sneller gaan, afzien. Ik heb niet per se wedstrijden nodig, je kunt altijd een wedstrijd tegen jezelf lopen. Het spelletje met je lijf moet je leuk vinden. De grens opzoeken. Het is gaaf als je die grens kan verleggen. De mentale uitdaging aan gaan, gekoppeld aan je lijf."

Heeft ze een trainer?

Na haar tweede marathon werd duidelijk dat ze eigenlijk een trainer nodig had, een coach. In 2018 ontmoette ze Wouter Verstraate die bewegingswetenschappen studeerde. Vanuit zijn studie moest hij iemand gaan begeleiden en dat is Noor geworden. Hij leerde haar rustiger te trainen en af te wisselen. Ze maakte steeds meer progressie, ervaarde dat ze kon genieten van het sporten op zich, het goed voor jezelf zorgen, het luisteren naar je lijf.

Hoe kwam ze bij de Cross Duathlon?

Na verloop van tijd ontdekten ze dat ze te regelmatig geblesseerd raakte. Ze kon eigenlijk "maar" 60 km per week lopen. Toen heeft ze de fiets gepakt om herstel trainingen te doen. Op de fiets kun je namelijk "actief

herstellen". Regelmatig ging ze samen met haar vader fietsen, uiteraard hard fietsen. Februari 2022 zou ze meedoen met de indoor Nederlandse atletiek kampioenschappen (zo ver was ze al gekomen). Maar ze voelde zich niet top en zag het niet zitten. Haar trainer kwam met een alternatief: de Cross Duathlon in Waalwijk.

En had ze succes?

Ze had een tweedehands aluminium mountainbike, dus waarom niet eens uitproberen? Het ging best lekker: ze won! Toen ze 's avonds op de bank zat, ging de telefoon. De bondscoach vertelde haar dat ze geselecteerd was voor de wereldkampioenschappen in Roemenië in juni. Wel op voorwaarde dat ze vanaf nu haar tijd en energie in deze tak van sport zou steken. Noor: "Ik dacht, waarom niet?"

Wouter bleef haar trainer en hij overlegt met de bondscoach.

Fixabike uit Renesse sponsort haar met een goede mountainbike. Buiten verwachting klonk ze naar de der-

de plek. Ze klonk letterlijk want het parcours zag er even wat anders uit dan het Zeeuwse vlakke land. Dat was in september in Bilbao bij de Europese kampioenschappen ook het geval: overal stenen, veel klimmen en dalen, smalle paden, durven dus. Maar dat ligt haar wel, ook hier werd ze derde. Dat brengt met zich mee dat ze nu al is geselecteerd voor de volgende wereldkampioenschappen, april 2023 in Ibiza!

Wat is haar hoofddoel voor komend jaar?

Ze glimlacht en zegt: "Ik ben nu aan het fietsen op de weg. Wouter is nog steeds mijn trainer, ik loop wat minder en ga komend seizoen ervaren wat het wielrennen op de weg mij brengt. Ik ben benieuwd of ik me kan handhaven in een groep wielrenners. Fietsen is namelijk niet hetzelfde als koersen."

Noor werkt 28 uur per week in de bieb in Middelburg als producent van livestreams voor het programma Klokhuis. Daarnaast traint ze ongeveer 14 uur. "Werk en sport is een mooie combi, er plezier in hebben is het belangrijkste!"

De oldtimers van drukker Stefan: still going strong

Bert Geleijnse

Wie bij Stefan van Keulen door de winkel de drukkerij binnenloopt, kan er niet omheen: midden in de ruimte een imponerende glanzende, zwarte machine met allerlei hendels en knoppen. De naam van de fabrikant prominent in koperen letters op de zijkant: Heidelberg. We hebben hier te maken met een zogenaamde cilinderpers uit 1960.

Tussen de hypermoderne apparatuur in de drukkerij oogt de 'Heidelberg' als een museumstuk, maar niets is minder waar: het apparaat is nog volop in bedrijf en is de trots van drukker Stefan. Hij vertelt dat je met dit apparaat niet meer kan drukken, maar het papier op allerlei manieren kunt na bewerken: bijvoorbeeld stansen (uitkappen van vormen) of rillen (aanbrengen van een vouwlijn in het papier). De degel is daarbij de vlakke plaat, die het papier tegen de drukvorm aandrukt met de gewenste bewerking als resultaat.

Stefan zet de machine even aan, het is een indrukwekkend samenspel van bewegende stangen, een draaiende cilinder en een heen en weer gaande degel.

Legio mogelijkheden

Naast deze grote Heidelberger staan nog twee andere kleinere degelpersen in de drukkerij: machines uit de jaren '60 en ook deze worden nog regelmatig gebruikt voor de nabewerking van het drukwerk. Stefan legt me uit hoe je met een van deze machines goud en zilverfolie in een bepaald ontwerp kunt opbrengen op het drukwerk. Het ontwerp maakt Stefan zelf. Van dat ontwerp wordt een zgn. cliché, dus een foliostempel gemaakt. Dat foliostempel wordt in de degel gebracht, die het dan met een laagje goud of zilver op het papier drukt. Het enthousiasme van Stefan is duidelijk merkbaar, wanneer hij over deze machines vertelt en laat zien welke

producten er mee gemaakt kunnen worden: kaartjes in alle soorten maten, met opdruk of juist met een verdiept letterbeeld, gevouwen, gekarteld...de mogelijkheden lijken legio.

Ouderwetse drukken sterft uit

Werken met deze drukmachines kan niet iedereen, het vraagt veel ervaring, kennis en vakmanschap. Dat vakmanschap, het ouderwetse drukken is aan het uitsterven vertelt Stefan me als hij mij zijn vierde 'museumstuk'

laat zien. Het staat voorin de winkel en wordt niet meer gebruikt. Het is een oude offset machine, afkomstig uit de drukkerij in Hulst, waar Stefan als 17-jarige het vak leerde.

Jeugdsentiment van de bovenste plank, want op deze machine moest je zelf de schakeringen en intensiteit van de kleuren handmatig maar zeer verfijnd instellen. "Kom daar nu eens om," zegt Stefan, "alles is gedigitaliseerd. Je zit vanachter je beeldscherm met je hand aan de knop voorgeprogrammeerde kleuren naar de machines te sturen. Jongere drukkers hebben deze vakkennis niet meer."

Lex, de vormgever bij Drukkerij van Keulen en een generatie jonger, beaamt dat: "Ik zou niet met deze machines kunnen omgaan. Je ziet, dat Stefan dat nog wel beheerst." Stefan tenslotte: "Ik ben het soms echt beu om de hele dag achter het beeldscherm te zitten, dan vind ik het heerlijk om weer met deze machines te werken. Want dat is toch het echte drukkersvak."

Vier maanden verder, hoe is nu? Nar is opnieuw het web ingevlogen en jawel: de jongens en meisjes van de Dorpsraad zijn weer aan de lijn, online. Waar hadden ze het over? Blijkbaar was er een 'KEW meet up' waar Jan en Izaak heen gaan. Nar hoort graag t.z.t. wat ze daar beleefd hebben. KEW. Kunnen en Weten? Klagen en Walgen? Leuk: Serooskerke-oost gaat 'Biezenweie' heten. Dat klinkt tenminste weer wat naar de dorps schaal. En wie zijn biezen wil pakken weet nu ook waar hij straks terecht kan. O: het Zeeuws Jongerenparlement komt de Woongaard bezoeken. Nar hoopt dat ze laarzen aangetrokken hebben. In elk geval: het Stroskerkse web is weer te bezoeken, geen wit scherm meer. Ook geen aanbiedingen meer van dames in Istanboel. Beetje jammer dat de redactiejongens dat bij de vorige Nar als titel gebruikt hadden. Het heeft weken geduurd voor de rust in huize Nar weer was teruggekeerd.

Over die Waker gesproken: een kernwethouder die in Ouddorp woont? Twee eilanden verderop en niet eens in deze provincie? Nar heeft direct gesolliciteerd als Buutreedner in Ubach over Worms. Moet kunnen. De beste man heeft het ook nog even over dat onzalige idee van het college om elk huishouden 50 euro te geven. Veere, met de gemiddeld rijkste inwoners van heel Zeeland. Gelukkig heeft de gemeenteraad een betere besteding gevonden voor de financiële meevaller. Mensen die het echt nodig hebben helpen. 'Een mooi voorbeeld dat het college doet wat de raad wil'. Het was echt mooi geweest als het college dit zelf had bedacht. Overigens heeft Nar over deze alternatieve besteding niets in de pers gelezen. Misschien heeft ie het gemist hoor, of misschien liever geen aandacht voor het feit de hele raad unaniem een beter idee had?

Genoeg over de media, wat gebeurt er om ons heen? Seroos krijgt er nóg een rotonde bij! Binnen een afstand van 500 meter kun je er straks drie voor je kiezen krijgen. Een mens zou van minder draaierig worden. Graag nu ook nog eentje Hondegemsweg – Wilgenhoekweg. Misschien dat al die coureurs uit het Walcherse achterland dan beseffen dat ze niet op een F1 circuit rijden. Hoewel, 'uit het achterland', hoe dorpsgenoten menen door de Torenstraat of over de Noordweg te kunnen rijden tart ook alle regels. Hou daar nou eens mee op voor het te laat is. Hetzelfde trouwens op de Vrouwenpolderseweg, het dorp uit. Als je hebt opgelet bij de verkeerslessen loop je hier aan de linkerkant van de weg natuurlijk, het meest veilig. Alleen is een kant van de weg hier zo zachtjes aan onbegaanbaar geworden door alle blubber die vanaf de Woongaard de weg wordt

op gereden. Dus als je het dorp weer in loopt, moet je wel rechts lopen. En dat is beslist spannend te noemen.

Nee, beter ga je fietsen! En als je dat niet meer zo gemakkelijk lukt: dankzij de inzet van diverse Stroskerke-

naren, en gulle medewerking van bedrijven en particulieren kun je straks op de duo fiets! Wat een geweldig idee en wat een geweldig resultaat. Als we straks mensen kunnen nomineren voor de uitreiking van de jaarlijkse 'Gouden Stroskerkenaar', dan weet Nar wel wie hij in gaat brengen. Wat zegt u? Er is geen jaarlijkse uitreiking van een Gouden Stroskerkenaar? Dan moet dat maar eens snel geregeld worden. Hartstikke leuk. De nominaties, de uitreiking, het dankwoord, een muilpeer wellicht. Wat? Nee, die groeit niet aan een boom. Een oorvijg zou trouwens ook kunnen en nee, die groeit ook niet aan een boom. Google maar op. Of vraag het anders aan Will Smith.

Een tijdje terug trouwens kreeg Nar zelf een bijna onbedwingbaar verlangen dit soort vruchten uit te delen. Oktober, zaterdagavond, wandelen met de Nar hond. Is er dán al een eencellige bezig om vuurwerk af te steken! Grote knallen, de Nar hond in alle staten van paniek. Nar wou dat dit figuur had kunnen zien wat het effect was van zijn onzinnigheid. Die ene nacht, vooruit. Paar dagen van tevoren, hmmm. Maar meer dan twee maanden????

Zo, dan nu tot slot: volgend jaar gaat Nar met pensioen. U kunt nog één Nar verwachten, maar dan is het mooi geweest. Tijd om de ganzenveer aan een nieuwe Nar over te dragen. Zo, nu eens kijken of vrouw Nar in is voor een duoritje! Blijft u vooral links van de weg lopen!

Nar wenst u goede dagen, een diervriendelijke Oudejaarsdag en -nacht en tot in 2023!

Een waterhuis uit 1925 met geen energielabel

Izaak Geschiere

“De best practises in de Waker zijn mooie succes verhalen over verduurzaming van woningen. Maar het zijn meestal wel eigenaren die zelf kunnen klussen of een huis hebben dat redelijk gemakkelijk te verduurzamen is. Dat geldt echter niet voor ons. Dus ons verhaal is niet echt een best practise”, vinden Bert en Corrie Geleijnse.

Ze kochten hun huis aan de Torenstraat in 1996. Een leuk, sfeervol huis met een mooie houten vloer, een gebroken kap en een grote, diepe tuin. Ze hebben toen best wel verbeteringen aan laten brengen maar niet met het idee hun huis te verduurzamen. Bert: “Als je nu een huis koopt, hou je er rekening mee dat je ook een bepaalde som geld kwijt bent aan isolatie, nieuwe verwarming etc.”

In de loop van de jaren hebben ze echter niet stil gezeten en zijn er verschillende maatregelen getroffen. De slaapkamers aan de voorkant, boven, zijn geïsoleerd en dat gaat dit jaar ook nog gebeuren met de grote slaapkamer aan de achterkant. Dan is het dak voor meer dan de helft voorzien van isolatie aan de binnenkant. Als ze het hele dak willen isoleren is dat een omvangrijke en vooralsnog te kostbare ingreep.

HR++glas

Beneden en boven hebben ze 25 jaar oud dubbel glas en ze koken op inductie. Eigenlijk is dat dubbel glas aan vervanging toe maar of dat nou zoveel winst oplevert.... Alhoewel, als je googelt lees je: de HR++ glas besparing is aanzienlijk. De besparing van HR++ glas ten opzichte van dubbel glas is 75 procent meer warmte. Met HR++ glas bespaart een gemiddelde eengezinswoning zo’n 600 m3 gas per jaar. Je bent dus minder geld kwijt aan je energierekening. Dubbel glas vervangen door HR++ kost zo’n €140,- per m2.

Corrie: “We hebben ook ons gedrag op het gebied van energiegebruik aangepakt. We dachten doorgaans al koud (is heel gezond, wetenschappelijk onderzoek heeft dit aangetoond(red.)), we stoken overdag mondjesmaat, alleen om de kilte uit de woonkamer te halen en boven zetten we de verwarming bijna niet aan.”

Toch gebruiken ze nog zo’n 1980 m3 gas per jaar (het gemiddeld gasverbruik voor een oude, vrijstaande woning is ongeveer 2500 m3). “We hebben geen spouwmuur. Als je die wilt isoleren moet je een kostbare schil om het huis zetten. Ook is er geen kruipruimte onder de vloer, dan is vloerisolatie voor ons geen optie. We voelen ons dus wel erg beperkt in onze mogelijkheden om ons huis te verduurzamen.”

Niet helemaal want ze hebben wel een hybride warm-

tepomp besteld om zo hun gasverbruik aanzienlijk terug te brengen, ze hangen een isolatiegordijn bij de voordeur en er komen nog meer tochtstrippen. En er liggen al acht jaar tien zonnepanelen op het dak van hun huis. Corrie en Bert vinden dat ze niet thuishoren in het rijtje van best practises. Ze kunnen weliswaar niet toetreden tot de club van gasvrijen, geen magical practise dus, maar ik vind ‘good practice’ bij hun passen, want ze doen wel hun best.

Eind jaren '70 huis wordt energieneutraal?

Izaak Geschiere

René Geschiere woont in de Bisschopstraat in een hoekhuis dat in 1978 is gebouwd. Toen ik auto's van diverse aannemers voor zijn huis zag staan, werd ik nieuwsgierig. "Ben je je huis aan het verduurzamen, René?"

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat dit niet de eerste keer was in de afgelopen jaren dat er aannemersbussen voor zijn deur stonden. Al acht jaar geleden is het dak aan de binnenkant geïsoleerd met 12 cm steenwol tussen de balken, waarbij er 2 cm ruimte is tussen isolatie en dakbeschot en er gaten in het dakbeschot werden geboord voor de ventilatie. Een jaar later heeft hij al het enkel glas vervangen, dus alle klampaampjes, voor- en achterdeur, de ramen van de slaapkamers boven en alle dakramen voorzien van HR ++ dubbelglas. Zoals in veel van deze huizen staat de cv op de eerste verdieping. René heeft netjes alle warmwaterleidingen ingepakt, geïsoleerd.

Echt verduurzamen

Toen werd het 2022 en vond hij het tijd om zijn woning te renoveren en echt te verduurzamen. De spouw was al voorzien van glaswol, niet naar de huidige normen maar je kunt moeilijk nog eens een extra schil aanbrengen. De vloer was nog niet aangepakt en dat is nu gebeurd. Er is een zeil gelegd op de grond in de kruipruimte om vocht-optrek tegen te gaan en daarboven zijn staaldraden gespannen waarop grote plastic zakken liggen die gevuld zijn met NEOpixels. NEOpixels zijn waterafstotend, geurloos, schimmel- en rotbestendig. Ze worden ingezet voor spouwmuur- en vloerisolatie, of als toplaag in de kruipruimte om kou- en vochtproblemen tegen te gaan. Neopixels zijn HR++ EPS-parels met een bijzonder hoge isolatiewaarde dankzij hun samenstelling en vorm. De parels zijn ovaal en plat en nagenoeg allemaal even groot, waardoor de parels goed in elkaar passen en een hogere dichtheid ontstaat.

De met parels gevulde plastic zakken liggen dankzij de staaldraden tegen de betonvloer. Zo wordt voorkomen dat de vloerverwarming de kruipruimte verwarmt. Kosten: bijna €4000,- voor 50 m². Ook is hij overgestapt op vloerverwarming met als toplaag een pvc-vloer. De keuken was ook aan vernieuwing toe. Hij kookt nu op inductie en heeft een boilertje in een keukenkast zodat er geen warmteverlies optreedt als hij warm water tapt. Hij heeft nog geen subsidie aangevraagd want dat krijg je pas als je twee acties onderneemt en hij heeft dit jaar alleen zijn vloer geïsoleerd.... Wel heeft hij 6 zonnepanelen aangeschaft en daar de BTW van teruggevraagd.

En ook een warmtepomp aangeschaft?

Daar wacht hij nog even mee, is hem aangeraden. Hij woont alleen en verstookte tot nu toe 1200 m³ gas per jaar. Hij heeft een nieuwe cv-ketel aangeschaft en is benieuwd of het loont om daar een hybride warmtepomp op aan te sluiten. De voorspelling is dat hij voortaan onder de 1000 m³ blijft. Wordt vervolgd.

Heeft hij nog een aandachtspunt?

Toen de vensterbanken werden weggehaald bleek dat de glaswol in de spouw wel twintig centimeter gezakt. Dat is nu opgevuld, dat scheelt veel tocht.

Een portret van opmerkelijke inwoners van ons dorp

Wim Dekker

In de reeks verhalen over en met oudere inwoners van Serooskerke mogen Nel en Ko Willeboordse natuurlijk niet ontbreken. Ko, net 88 jaar geworden en Nel 2 jaar jonger, zijn al bij menig inwoner van ons dorp bekend, maar voor mij waren zij nog een onbeschreven blad.

Met enige spanning belde ik dus aan bij 'Huize Marimba' in de Vroonstraat. Waar ik een echtpaar verwachtte met stok en rollator, verscheen echter een uiterst kwiek stel in de deuropening. Beiden nog zeer goed ter been en uiterst helder van geest en.....nog zeer bij de tijd. Want op mijn vraag om het vandaag afgesproken interview naar een andere datum te verzetten, pakte Nel haar smartphone, swipete routineus over het venster en opende haar digitale agenda. "Volgende week maandag? Geen probleem hoor". Handig tikte ze de nieuwe datum in haar Samsung Galaxy en sloot het toestel. "Zo makkelijk hé." Met grote ogen en een zweem van jaloezie volgde ik haar actie en moest direct mijn beeld bijstellen dat de 'generatie op leeftijd', een groep waar ik zelf inmiddels ook tegenaan schurk, vanzelfsprekend minder digitaal onderlegd is. Te meer omdat al mijn afspraken nog steeds met pen op de keukenkalender worden bijgehouden.

De volgende maandag werd ik wederom hartelijk ontvangen door het echtpaar Willeboordse en dompelde ik me onder in de meest prachtige verhalen van deze rasechte Serooskerkenaren.

Jullie huis heet Marimba, is dat een soms een samenvoeging van de namen van jullie kinderen?

"Welnee" verklaart Ko. "Het is een muziekinstrument, een soort xylofoon en volgens mij ook een soort dans. Ik vond het zomaar een mooie naam en toen ik nog metaalbewerker was bij de firma Den Herder hier in Serooskerke, heb ik gewoon die letters aan elkaar gelast en hier opgehangen. Ik heb nooit op zo'n ding gespeeld en gedanst al helemaal niet".

Jullie zijn geboren en getogen Serooskerkenaren, nooit uit het dorp vertrokken. Wat herinneren jullie je nog van jullie jongste jeugd hier in het dorp?

Ko: "Ik ben de jongste van twaalf kinderen. We woonden aan de Dorpsstraat, nu de Torenstraat, waar mijn

vader Piet Willeboordse een landbouwwerktuigenbedrijf had. Niet zo maar één, hij was de eerste dealer van de John Deere tractor. Mijn vader had ook een fietsenwinkel en een benzinepomp voor de zaak en hij reed ook nog taxi. Wij woonden met z'n allen in het huis waar nu de firma Bouterse zit. Dat was een drukte van belang, dat snap je wel met vader en moeder en twaalf kinderen. En daar zaten best wel een paar doerakken tussen hoor! Toen vader in 1956 overleden is heb ik de zaak met twee broers en mijn moeder overgenomen. Maar dat was geen succes, de boekhouder had er een zwaar hoofd in dat het voor drie gezinnen rendabel zou kunnen zijn. Ik ben er toen uitgestapt en een paar jaar later is de zaak verkocht. Wondergem en Melse zijn er daarna een autohandel in begonnen, zij verkochten er onder andere auto's van het merk Saab en Rover, geloof ik.

Over jouw jeugd ligt wel een schaduw heb ik begrepen, hé Nel?

"Dat kun je wel stellen ja. Op mijn achtste verjaardag op 11 oktober 1944 hoorden we Engelse bommenwerpers over ons huis vliegen. Mijn moeder en ik waren in de keuken om pannenkoeken te bakken voor mijn verjaardag. Mijn zusje Nellie van 6 maanden lag in haar wiegje in de kamer te slapen. De vliegtuigen waren op weg naar Veere om daar de dijken te bombarderen. Dat was ook al gebeurd in Westkapelle en Vlissingen om Walcheren te inunderen. Op de terugweg wierpen ze boven Serooskerke nog een tweetal bommen af, met een tijdontsteking. Of dit met opzet werd gedaan, soms wilden ze niet met ballast naar Engeland terugvliegen, of dat het per ongeluk gebeurde, zijn we nooit te weten gekomen. De eerste bom lag in een diep gat in de tuin van ons huis en was nog niet ontploft. Maar niemand wist op dat moment wat er gevallen was. De ordedienst kwam erop af en dacht dat het niets bijzonders was. Mijn moeder en ik, die ook waren gaan kijken, liepen weer naar binnen. Op dat moment ontplofte de bom. Het huis vloog de lucht in en moeder en ik lagen onder het puin. Toen we daaronder vandaan kropen, misten we de baby.

Nooit is er nog iets van haar teruggevonden....

Mijn moeder was gewond aan haar arm. Ze werd naar de Rode Kruispost gebracht dat in het voormalig Gemeentehuis was ingericht. Anderen, waaronder de burens Christiaanse gingen direct zoeken naar mijn verdwenen zusje. Ook kwamen nieuwsgierige dorpeelingen kijken en verzamelden zich rond de bomkrater. Op dat moment ontplofte de tweede bom, die Wannes

Christiaanse lid van de plaatselijke ordedienst dermate verwondde dat hij even later aan zijn verwondingen is overleden.

Op de begraafplaats staat op de herdenkingsteen voor de gevallen in de oorlog ook de naam van mijn zusje: Pieterella Neeltje Vreke; 6 maanden oud.

Mijn moeder werd met haar verwondingen in het ziekenhuis opgenomen. Later is ook mijn vader in het ziekenhuis beland, met een bloedvergiftiging. Zij wisten dat niet van elkaar, we hadden toen nog geen telefoon natuurlijk. Ik werd opgenomen in het gezin van mijn oom en tante. Toen Walcheren onder water kwam te staan werden we geëvacueerd naar Zuid Beveland. Ook dat wisten mijn ouders niet. Gelukkig zijn ze beiden hersteld en werden we begin 1945 herenigd als gezin”.

Werden jullie ook geëvacueerd Ko?

“Nee, wij mochten niet weg, wij hadden een zaak en moesten blijven van de Duitsers om reparaties uit te kunnen voeren en benzine en olie te leveren. Ik herinner me die tijd nog heel goed, het was spannend. Iedere dag kwam het water en wij speelden met zelfgemaakte botjes langs de steigers die in de Dorpsstraat waren aangelegd voor de voetgangers. Wel moesten we naar de bovenverdieping verhuizen. Mijn vader zag vanuit zijn bedstee de potten en pannen voorbij drijven. We hebben toen met veertien mensen op de bovenverdieping gewoond.

Ik weet nog goed dat we op een ochtend werden gewekt door een enorm lawaai, alsof er wel vier vliegtuigen direct over ons huis vlogen. Het bleek de lancering van een V2 raket te zijn, die vanaf buitenplaats Vrederust, het park Welgelegen tegenover ons, werd afgevuurd op Londen”.

Kennen jullie elkaar al van de lagere school?

“Nee, ik zat op de openbare lagere school aan de Dorpsstraat, waar in de oorlog het Rode Kruisgebouwtje was gevestigd, naast het Gemeentehuis. Ko zat op de gereformeerde school aan de Wilgenhoekweg. Er waren acht klassen. Na de achtste gingen de jongens naar de Technische school in Middelburg. De meisjes gingen “dienen”. Mijn eerste baantje kreeg ik bij Kinderzorg dat gevestigd was in de villa in het park, daar was mijn vader tuinman en ik denk dat hij me dat baantje daar wel heeft bezorgd. Ook heb ik nog een korte carrière in de kruideniersbranche gehad, bij Lisa en Nellie Louwerse aan de Noordweg 29.

Daarna ben ik op verschillende adressen in Middelburg gaan werken waar ik het huishouden deed, koken strijken, schoonmaken. Daar verdiende ik 6 gulden per dag mee. Elke dag een ander huis en altijd op de fiets. Weer of geen weer. Toen de weg onbegaanbaar was vanwege sneeuwval ben ik naar Middelburg gaan lopen. Uit loyaliteit maar toch ook om het geld. Ik was namelijk

aan het sparen voor mijn uitzet. Ik had op mijn veertiende Ko leren kennen en hadden al snel verkering gekregen. Eigenlijk best wel jong, als ik er nu zo op terug kijk. Maar we hebben toch negen jaar gewacht hoor. In 1960 zijn we getrouwd. Toen had ik dus wel een mooie en uitgebreide uitzet bij elkaar gespaard”.

En jij kwam na de technische school in de zaak van je ouders?

“Dat klopt en toen mijn vader was overleden heb ik nog een tijdje met twee broers en mijn moeder de zaak voortgezet. Maar ik had daar geen goed gevoel bij en solliciteerde bij de firma Den Herder, de machinefabriek achter ons huis. Daar deed ik al wel eens wat werk voor. Zo reed ik op de tractor met een grote tank verdelgingsmiddel. Dan bestuurde ik de tractor en liepen er drie mannen met sproeiers voor om het onkruid langs de Walcherse wegen te verdelgen. Je snapt dat dat een ongezonde bezigheid was. Niemand wilde dat doen en toen het aan mijn vader werd gevraagd zei hij; ‘Das een mooi klusje voor Ko, dá kan dat joeng van mie wé. Ik werd aangenomen door Jo den Herder, dat was de commerciële man, Piet was meer de technische man

van het bedrijf. Ik heb daar altijd met heel veel plezier gewerkt, het was een prachtig bedrijf. Eerst als metaaldraaiër, maar toen het bedrijf uit ging breiden en er steeds meer machines werden verkocht, moest er ook

een magazijn worden opgezet voor de onderdelen. Ik had net aangegeven dat ik dat draaien niet vol zou houden, dat was zwaar en eentonig werk, dus vroeg Piet mij of ik het magazijn wilde opzetten. Vanaf dat moment was ik magazijnmeester van Firma de Herder.

Het ging zo goed met het bedrijf dat we uit ons jasje groeiden. Er werd een nieuwe grotere locatie gevonden in Middelburg

Maar in die tijd kreeg ik steeds meer last van mijn heup. Dokter Schuit uit Middelburg vond me te jong voor een nieuwe heup en stelde voor mijn been recht te zetten door middel van een experimentele operatie. Ik heb toen zes weken in het ziekenhuis gelegen met zo'n tractie. Steeds werd het trekgewicht verhoogd om mijn been in de goede stand te krijgen. Eind van het liedje was dat ik er nooit meer goed mee heb kunnen bewegen. Als ik na een ritje op de brommer thuis kwam moest Nel me helpen om af te stappen en me recht te zetten. Nog vier keer ben ik geopereerd aan die heupen.

Werken ging daarna steeds moeilijker. Ik kreeg alle medewerking van mijn baas hoor, mocht rusten of eerder naar huis als ik pijn had, maar op den duur ging het echt niet meer en werd ik afgekeurd".

Jullie verhuisden van de Dorpsstraat naar de Vroonstraat, waar jullie nu al 58 jaar wonen kregen daar twee kinderen.

en gewogen, maar hebben toen toch, met knikkende knieën weliswaar, onze handtekening gezet. Nooit spijt van gehad".

Na jullie pensionering verdwenen jullie niet achter de geraniums, heb ik me laten vertellen.

"Nee zeker niet, we hadden al een motorbootje, dat had Ko helemaal opgeknapt in de loods van Den Herder. Daar gingen we in de weekenden vaak mee varen. Dat was leuk, maar we wilden gaan zeilen. Eerst leren zeilen op een BM-ertje en daarna een zeiljachtje, waar we ook op konden overnachten. Dat had de naam 'peu nerveux' waarschijnlijk omdat we niet helemaal zeker waren van onze eigen zeilkunsten. Een fantastische tijd hebben we met dat schip gehad. Toen we wat strammer werden vervuilden we de boot voor een schip op wien. We kochten een caravan, waar we prachtige tochten door binnen- en buitenland mee hebben gemaakt. Tegenwoordig reizen we vooral per fiets, geëlektrificeerd weliswaar, maar we trekken er vaak op uit. Dat houdt ons gezond. Daarnaast zwem ik iedere dag als het zwembad open is. Ik kijk nu al uit naar de winteropening in december, dan ga ik samen met een aantal andere vrouwen uit het dorp, de uitdaging aan om ook dan elke dag te gaan zwemmen".

Nel als jong meisje met haar moeder voor het huis aan de Vrouwenpolderseweg in 1938

"We waren eigenlijk niet echt op zoek naar een woning. We woonden naar ons zin op nummer 49 in de Dorpsstraat. We deelden die woning met het gezin van mijn broer. Toen er in de Vroonstraat vier woningen werden gebouwd door de aannemer Jobse uit de Vlasstraat kregen we de vraag van Gerard, de opzichter, of we interesse hadden in een woning daar. Er had zich iemand terug getrokken uit de verkoop. Maar het huis kostte wel 14.000 gulden..... een heel fortuin in die tijd. En ik verdiende toen maar 65 gulden in de week. Lang gewikt

Jullie zijn al meer dan 60 jaar met elkaar getrouwd, bijna een mensenleven. Prachtig om te zien hoe harmonieus jullie met elkaar omgaan. Wat is jullie geheim? Nel en Ko besluiten met een tegeltjeswijsheid: "Een ontmoeting werd een vriendschap, die vriendschap werd Liefde en Trouw. Het leven in een huwelijk is veel geven en weinig nemen..."

Serooskerke trekt beurs royaal open

Bert Geleijnse

"We zijn echt verrast door de gulheid van dorpsbewoners en bedrijven," zegt Jacobine Vader, "het geld voor de duofiets stroomde langs verschillende kanten binnen. Het was boven verwachting. Veel dank en waardering voor iedereen, die heeft bijgedragen!"

Het benodigde geld is binnen en de fiets inmiddels besteld. Over niet al te lange tijd kunnen mensen, die zelf niet met een fiets erop uit kunnen, dat nu wel doen, samen met een 'fietsmaatje'. De actie - een initiatief van Platform Welzijn Serooskerke - is een groot succes geworden.

Jacobine, trekker van het project, vertelt dat met de opbrengst van de actie niet alleen de aanschaf van de fiets, maar voorlopig ook het onderhoud en de verzekering betaald kunnen worden. Dat zijn blijvende kosten, dus broedt Platform Welzijn Serooskerke nog op leuke acties voor het dorp, die bovendien geld opleveren.

Wie wil er mee doen?

Goed, het geld is binnen, de fiets besteld en over enkele maanden geleverd, maar hoe gaat het nu verder?

Jacobine: "Het is nu belangrijk dat er een groepje van vrijwilligers komt, die de duo-fiets gaan beheren. Bij deze vrijwilligers komen dan de aanvragen voor het gebruik van de fiets per telefoon of mail binnen. Zij zetten deze aanvragen in een digitale agenda, zodat duidelijk is wanneer de fiets vrij is voor gebruik. Het is heel fijn

als de leden van deze 'beheergroep' ook beschikbaar zijn om af en toe met iemand te gaan fietsen. Want die vrijwilligers hebben we zeker ook nodig."

Daarom hierbij de oproep voor vrijwilligers, die willen meedoen in de beheergroep of 'fietsmaatje' willen zijn. Beiden mag natuurlijk ook. U kunt zich opgeven bij Ditty Kempe, voorzitter van het Platform Welzijn Serooskerke, mail naar: dkempegeschiere@gmail.com

Dat kan ook, als u mee wilt denken over het gebruik van de duo-fiets, nu en in de toekomst. Jacobine hierover: "We vinden het namelijk erg fijn, als meer mensen hierbij betrokken zijn en ideeën kunnen en willen leveren."

Van en voor het dorp

Overigens kan de fiets ook gebruikt worden door ieder (echt) paar, waarvan de een nog fit genoeg is om te fietsen. "Want," zegt Jacobine, "de duofiets is van en voor ons dorp."

Ze vertelt tenslotte nog dat de Dorpsraad het financiële beheer van de duo-fiets op zich zal nemen. Voortaan zal de duofiets dan ook als post in de boekhouding van de Dorpsraad staan en zo hoort het ook, denk ik: een fiets van en voor het dorp!

Naschrift:

Op 25 november werd op een feestelijke bijeenkomst in het fitnesscentrum 'De Driehoek' in aanwezigheid van wethouder Tuk en genodigden de cheque met het geldbedrag overhandigd aan het Platform.

Wethouder Tuk, Klaartje(regiobank), Han, Ina, Leny, René, Ditty en Jacobine

Vrijdag, 12 augustus 2022, beloofde een zeer warme dag te worden. Om de warmte buiten te houden sloot ik de blinden (raamluiken) 's morgens al om 8.15 uur. Bij het sluiten van de blinden hoorde ik een vreemd geluid. Het deed me denken aan het geluid van een gasbrander die de lucht in een ballon verhit. Ik keek omhoog en zag inderdaad een ballon vanuit oostelijke richting laag over de Laan van Wervenhove komen. Op de ballon werd reclame gemaakt voor een meubelzaak in Hulst. Waarschijnlijk was het een ballon van de familie Verbist uit Vogelwaard. De enige ballonvaarders van Zeeland. In de mand waren duidelijk drie zwaaiende personen te zien en te horen. Ria, mijn echtgenote, maakte met haar mobieltje snel een foto.

Bij het zien van de ballon moest ik denken aan een krantenartikel uit 1899. Toen landde een bemande ballon tussen Serooskerke en Gapinge op het grondgebied van Serooskerke.

Maar voordat ik hierover schrijf, eerst iets over de uitvinders van de heteluchtballon.

Geschiedenis heteluchtballon

Op 4 juni 1783 gaven de Franse broers Joseph en Etienne Montgolfier in Annonay (departement Ardèche, Frankrijk) een demonstratie met een heteluchtballon. De ballon was van doek gemaakt en gevoerd met wit papier dat bestreken was met aluin als brandwerende laag. De ballon was onbemand en overbrugde een afstand van 2 kilometer. Op 19 september lieten de broers de eerste ballon met passagiers vanuit Versailles opstijgen. De passagiers waren een schaap, een haan en een eend. De vlucht duurde 8 minuten. Het waren de Fransen Jean-François Pilâtre de Rozier en markies François Laurent d'Arlandes, die op 21 november 1783 in een luchtballon stapten en na 25 minuten veilig 8 kilometer verderop landden.

De eerste bemande ballonvaart in Nederland vond in Den Haag plaats op 12 juli 1785. Jean Pierre Blanchard steeg op vanuit de paleistuin van paleis Noordeinde. Bij de landing bij Zevenhuizen werd de ballon door woedende boeren kapot geprikt.

Landing bij Serooskerke

Graaf Henry de la Vaulx en Maurice Mallet stegen op zondagavond, 14 mei 1899, om 19.28 uur, met hun ballon "Volga" op in Parijs. Eenmaal in de lucht ging de ballon Noord, Noordwest over Lille. Maandagmorgen om 3.00 uur vlogen ze boven de Schelde en spoedig daarna boven Walcheren op een hoogte van slechts

Een Walchers boeren gezin, met in het midden een jonge boer die een hemdrok draagt met zilveren knopen, of hij oorkingen draagt is niet te zien, (houtgravure van A. Dillens, omstreeks 1875).

200 meter. Boven Middelburg werden de kleppen geopend om de daling in te zetten. De ballon landde om 4.45 uur dichtbij de boerderij "Zuidwerf" van Jan van den Broeke (nu Gapingsedreef 1). Het weiland waar het anker werd uitgegooid was eigendom van Willem Melis. Drie inwoners van Serooskerke keken aandachtig naar de landing. Ze hadden nog nooit een heteluchtballon gezien. Het waren waarschijnlijk bewoners van "Zuidwerf" omdat er in de omgeving van de landingsplek geen huizen staan. Zodra de luchtreizigers uit de mand stapten, gingen de drie inwoners van Serooskerke ervandoor maar ze keerden één voor één weer terug. Op hun beurt waren de Fransen ook verrast over de streekdracht van de mannen. Deze drie mannen droegen gouden oorkingen en hemdrokken met een reeks zilveren knopen. Dat hadden zij nog nooit gezien. De burgemeester van Serooskerke, Willem Maas, werd

op de hoogte gebracht van de landing. Hij kwam naar de landingsplek en maakte met hulp van de drie inwoners, die getuigen waren geweest van de landing, een proces-verbaal op.

Vervolgens werden de Fransen met hun ballon in een rijtuig naar het station in Middelburg gebracht en gingen ze met de trein naar Parijs.

Geraadpleegde kranten:

De Zeeuw, 16 mei 1899

Middelburgsche Courant, 16 mei 1899

Zaanlandsch Nieuws en Advertentieblad, 19 mei 1899

Terneuzensche Courant, 20 mei 1899

Heel veel dank!

Namens het Platform Welzijn Serooskerke wil ik alle dorpsbewoners en bedrijven heel hartelijk bedanken voor de gulle giften die beschikbaar gesteld zijn voor de duo-fiets. Als Platform vonden we het spannend om handen en voeten te geven aan het verzoek "Een duo-fiets voor het dorp" want we zijn geen actiegroep maar vrijwilligers die zich inzetten voor de leefbaarheid in het dorp. Daar past de duo-fiets natuurlijk prima bij, maar waar haal je in korte tijd zoveel geld vandaan? Dankzij uw giften is het bedrag ruimschoots gehaald.

Ditty Kempe

Voorzitter Platform Welzijn Serooskerke

- A** De werkgroep “Duurzaam Serooskerke” zoekt eigenaren van 3 typen woningen die hun woning (verder) willen verduurzamen.
- B** Wij laten het Duurzaam Bouwloket – een onafhankelijk en professioneel energieloket voor gemeentes – voor die woningen een advies opstellen met geadviseerde verduurzamingsmaatregelen, inclusief een schatting van de kosten en terugverdiëntijden.
- De gemeente Veere betaalt de 3 adviesrapporten.
- C** Wordt er voor uw woning een advies opgesteld, dan krijgt u een persoonlijk rapport. Vervolgens worden de opgestelde rapporten anoniem gemaakt en beschikbaar gesteld voor de andere inwoners van Serooskerke. Zo kan iedereen zien en bepalen welke maatregel voor zijn eigen woning interessant is. Uiteraard is het advies vrijblijvend.
- D** **MELD U AAN!**
- Dit is een bijzondere kans om gratis een mooi overzicht te krijgen van alle maatregelen die u kunt nemen om uw woning te verduurzamen.
- E** Aanmelden met naam en adres kan bij: duurzaamserooskerke@gmail.com
Alle aanmelders ontvangen een vragenlijst.
Op basis van de antwoorden maakt de werkgroep een selectie voor 3 woningen die door het Bouwloket bekeken gaan worden. Medebepalend voor de selectie is, of deze als voorbeeldwoningen voor meerdere woningen in Serooskerke kunnen dienen.
- F**

Graag uiterlijk 2 januari 2023 aanmelden! Goed voornemen!

Werkgroep Duurzaam Serooskerke

G Izaak Geschiere, Bert van Halderen, Willem den Herder, Dies Moelker,
Jasper Pouwelse

Overzicht van mogelijkheden tot het aangaan van(goedkope) leningen of het verkrijgen van subsidies bij verduurzamen.

Mark Minderhoud

Naam	Toelichting	Website	Opmerking
ISDE	Bent u eigenaar van een koopwoning en is deze woning uw hoofdverblijf? Dan kunt u gebruik maken van de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE). Dat kan met een investering in een (hybride) warmtepomp, zonneboiler, een aansluiting op een warmtenet en voor isolatiemaatregelen. De ISDE-subsidie loopt door tot 2030.	www.rvo.nl/isde	In oktober is er een extra bedrag van 62 miljoen toegevoegd aan deze regeling
Duurzaam Langer Thuis	Een lening vanaf 1,5 % waar u een maximaal bedrag van 25.000 euro kunt lenen voor het verduurzamen van de woning	www.veere.nl/leningen	
Arbeidskosten bij isoleren vallen onder 9% tarief	Ga je isoleren? En is het doel hiervan dat de woning energiezuiniger wordt? Dan vallen de arbeidskosten voor het aanbrengen van het isolatiemateriaal aan vloeren, muren en daken bij woningen ouder dan 2 jaar onder het 9%-tarief. Voorbeelden van isolatiemateriaal zijn: <ul style="list-style-type: none"> • glaswol • steenwol • piepschuim • (isolatie)glas • polyurethaan (PUR/PIR) 	https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/tarieven_en_vrijstellingen/diensten_9_btw/werkzaamheden_aan_woningen/woningen_ouder_dan_2_jaar	
Elektrische personenauto's Particulieren (SEPP)	Bent u een particulier en koopt of leaset u op of na 4 juni 2020 een volledig elektrische personenauto in de kleinere of compacte middenklasse? Dan komt u in aanmerking voor de Subsidie Elektrische Personenauto's Particulieren (SEPP). De subsidieregeling is voor zowel nieuwe als gebruikte elektrische personenauto's. Deze subsidie is alleen voor particulieren (natuurlijk persoon die privé een auto koopt of leaset). U komt eenmalig in aanmerking voor subsidie als wordt voldaan aan de voorwaarden. De subsidieregeling loopt van 1 juli 2020 tot 1 juli 2025, tenzij het budget eerder op is.	https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/sepp	
BTW Zonnepanelen	U kunt de BTW terug vragen voor het plaatsen van zonnepanelen. Dit is een belasting voordeel.	https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/btw/content/btw-terugvragen-voor-zonnepanelen-ik-ben-particulier	Vanaf 2023 vallen zonnepanelen onder het BTW 0 tarief.
Landelijke lening via het Warmtefonds	De Energiebespaarlening is een aantrekkelijke lening waarmee eigenaar-bewoners energiebesparende investeringen voor hun eigen woning kunnen financieren. Het Warmtefonds wil het mogelijk maken dat iedere eigenaar-bewoner de eigen woning kan verduurzamen. Daarom komen ook huizenbezitters die ouder zijn dan 75 jaar of onvoldoende leenruimte hebben mogelijk in aanmerking voor deze lening.	www.warmtefonds.nl/zeeland	Rente is hoger dan bij de gemeentelijke lening, maar bij grote investeringen zijn de leningen te combineren
Renteloze lening vanaf 1 november	Huishoudens met een verzamelinkomen tot € 45.014 per jaar hoeven vanaf 1 november geen rente te betalen op een lening bij het Nationaal Warmtefonds om hun koophuis te verduurzamen. Deze Energiebespaarlening met 0% rente is 1 van de maatregelen om verduurzaming te versnellen en de energierekening te helpen verlagen.	Loopt straks via www.warmtefonds.nl	Lening komt pas vanaf 1 november

Meer informatie/advies:

- Ga naar ons energieloket voor gratis en onafhankelijk advies en ook voor financieringsvragen: www.duurzaambouwloket.nl/veere

Gezocht: vrijwilligers inburgering

René Ouwerkerk

Krijg je energie van het werken met mensen en heb je interesse in andere culturen? Wil jij daarnaast een bijdrage leveren aan de integratie en participatie van statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning)? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Als statushouders zich in gemeente Veere mogen vestigen met hun gezin, staan zij voor de uitdaging om een nieuw leven op te bouwen, waarin er van alles en nog wat geregeld moet worden en ze een draai moet vinden in een nieuwe gemeente/kern.

De gemeentes zijn vanaf 1 januari 2022 verantwoordelijk voor een goede inburgering van statushouders en dat doen ze samen met partners. Welzijn Veere gaat de maatschappelijke begeleiding oppakken voor onze nieuwe inwoners in de Gemeente Veere. Daarvoor hebben wij extra vrijwilligers nodig.

Wat ga je doen?

Je geeft praktische hulp bij het regelen van zaken en je maakt mensen wegwijs in de kern en gemeente. De eerste drie maanden zullen de vrijwilligers van Vluchtelingen Werk de praktische zaken regelen. Daarna zal jij het aanspreekpunt zijn.

Vooraf de eerste periode ben je intensief betrokken bij de statushouder, daarna zal je op maat ondersteuning bieden gedurende drie jaar. Zo gauw mensen zelfstan-

dig verder kunnen, neem je afscheid. Je staat er niet alleen voor. Je wordt ondersteund door de welzijnswerkers van Welzijn Veere. Het is ook mogelijk om in duo's te werken.

Het is handig als je Engels spreekt. We maken ook gebruik van (vrijwillige) tolken.

Daarom zijn we op zoek naar jou!

Voel jij je verbonden met mensen die genoodzaakt waren hun thuisland te verlaten? Wil jij helpen? Vind je het belangrijk dat de nieuwe inwoners goed hun weg leren kennen in hun eigen kern? En daarmee zelfstandig verder kunnen? Ben je geïnteresseerd en gemotiveerd?

Meld je dan aan als potentiële vrijwilliger Inburgering via info@welzijnveere.nl of via telefoonnummer 0118-583687 en vraag naar de welzijnswerker Serooskerke René Ouwerkerk 06-24517417

VOLUNTEER

Vrijwilliger Inburgering

Welzijn Veere begeleidt statushouders die in de gemeente Veere zijn komen wonen bij de inburgering. Persoonlijke benadering en hulp "dichtbij huis" zijn de belangrijkste voorwaarden om de inburgering te laten slagen. De dienstverlening Inburgering van Welzijn Veere is erop gericht om op een flexibele manier ondersteuning en begeleiding te bieden aan statushouders bij de inburgering.

Daarbij is natuurlijk oog voor culturele aspecten en streven we naar persoonsgericht maatwerk. Het doel is dat statushouders na de inburgeringsperiode – of eerder al – gebruik maken van de activiteiten en netwerken in de eigen woonkern. We ondersteunen en coördineren de vrijwilligers die statushouders helpen bij de inburgering in de kern. Daarnaast organiseren we het participatie-verklaringstraject zodat statushouders binnen de gestelde termijn hun Participatieverklaring (certificaat) kunnen behalen.

VRIJWILLIGER INBURGERING

De vrijwilliger inburgering ondersteunt de statushouder bij de sociale taken die nodig zijn om in de nieuwe woonplaats te kunnen inburgeren. Het is dankbaar vrijwilligerswerk, waarbij de vrijwilliger kennis maakt met andere culturen en gewoonten. De taken bestaan uit het volgende:

- De Vrijwilliger Inburgering helpt om de statushouder(s) wegwijs te maken in hun nieuwe woonplaats en hen kennis te laten maken met de bureaus, de scholen, de huisarts, het openbaar vervoer, vrijwilligerswerk etc.,
- De Vrijwilliger Inburgering helpt hiermee statushouders een nieuw leven te geven door een goede basis op te bouwen in hun nieuwe woonplaats,
- De Vrijwilliger Inburgering krijgt ondersteuning van welzijnswerkers van Welzijn Veere en de andere vrijwilligers,
- Een Vrijwilliger Inburgering is geen maatje en geen beroepskracht,
- Een Vrijwilliger Inburgering gaat tenminste een keer per week op huisbezoek om in samenspraak de statushouder(s) op weg te helpen,
- Als de inburgering is geslaagd, neemt de Vrijwilliger Inburgering afscheid van de statushouder(s).

WAT WIJ VRAGEN

Voor deze functie verwachten wij van de vrijwilliger:

- Sociale vaardigheden, doorvragen,
- Respectvol om kunnen gaan met mensen, meningen en opvattingen,
- Respect voor andere normen en waarden,
- Discreet om kunnen gaan met informatie,
- Beheersing van de Engelse en Nederlandse taal,
- Het kunnen overleggen van een verklaring omtrent gedrag (VOG)
- Kennis hebben van de lokale sociale kaart,
- Woonachtig in de gemeente Veere.

WAT WIJ BIEDEN

Als vrijwilliger van Welzijn Veere kunt u rekenen op

- Professionele begeleiding en ondersteuning
- Scholing:
- Startcursus
- Bijscholing over relevante onderwerpen
- Uitwisseling met de andere vrijwilligers en welzijnswerkers
- Onkostenvergoeding (voor kosten die in overleg met Welzijn Veere gemaakt worden),
- Goede bereikbaarheid bij vragen en knelpunten.

Werksoort(en): Maatschappelijk, Sociaal, Dienstverlening, Statushouders

Minimumleeftijd kandidaat: 18 jaar

Gemiddelde tijdsbesteding: Flexibel (in overleg), maar tenminste 1 dagdeel per week

Contactpersonen:

Welzijnswerkers Anjesca Sanders en

Sandra van der Linde

a.sanders@welzijnveere.nl en

s.vanderlinde@welzijnveere.nl

0118 583687

welzijn veere

Zandput kalender

Devrim Tanfer

08, 09, 10 - 12-2022	Vogelshow	
13-12	WMO raad Veere	19.30 uur
14-12	Dorpsraad	19.30 uur
21-12	Open Tafel	11.00 uur
17-01-2023	Open Tafel	11.00 uur
17-01	Groei & Bloei	14.00 uur
18-01	Dorpsraad	19.30 uur
15-02	Open Tafel	11.00 uur
08-03	Dorpsraad	19.30 uur

Vergaderdata Dorpsraad 2023

18 januari	6 juli
8 maart	13 september
26 april	1 november
10 mei jaarvergadering	13 december

Volgende Waker

Het volgende nummer van de Serooskerkse Waker verschijnt in eind april 2023. Kopij hiervoor graag vóór 1 april inleveren. Reacties die te laat zijn kunnen helaas niet meer worden geplaatst. Anonieme reacties worden niet geplaatst. De

redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren en/of aan te passen. Bijdragen voor de Serooskerkse Waker alstublieft opslaan in WORD. Afbeeldingen graag in JPG-formaat. Foto's en artikelen bij voorkeur los van elkaar digitaal aanleveren.

Wijzigingen in adres of tenaamstelling graag doorgeven aan de penningmeester

 /serooskerkewalcheren

Wist u dat...

- Rick Eckhardt dit jaar het zeeuws kampioenschap ringrijden won en ook het bronzen beeldje, in 1981 door koningin Beatrix beschikbaar gesteld.
- dit een unieke prestatie is?
- Natalia Hebel en Kim Ammari nieuwe gastvrouwen in de Zandput zijn?

Natalia werkt full time in de Lindeboom en Zandput

Kim werkt part time in de Zandput en heeft als specialiteit cup cakes en taarten bakken.

- er in Serooskerke een Hall of Fame is? In de volgende editie staat de onthulling.
- er nu al een artikel op de plak ligt voor de volgende Waker?
- dat Serooskerkenaren elkaar geweldig goed ondersteunen, maar dat u ook altijd een beroep kunt doen op de burenhulp, een grote groep vrijwilligers? Telefoon: 06 - 13742996
- het mogelijk is om onafhankelijk te worden van de energiemarkt?

Open Tafel

Na twee keer gebruik te hebben gemaakt van de ruimte bij de Johanneskerk zijn we terug in de Zandput. De Open Tafel vindt plaats op de 3e woensdag van de maand. Er wordt gezamenlijk van een warme maaltijd genoten. Informatie: Ans van Vooren (591217)

'winter door het oog van de lens'